

Čeština: 2. lekce

Czech language: 2nd lesson

Communicative Competency: *What do you do in Brno?*

Grammar: Word and its forms in Czech. Natural/grammatical genders in Czech.

Three genders of Czech nouns.

Nominative of singular in nouns, adjectives, pronouns, and numeral *one*

Demonstrative pronouns *ten, ta, to*.

Cardinal numerals 21—1000.

Opakování | revision

- Jak se jmenujete?
- Odkud jste?
- Negativ: <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/2/2/5>
- Diktát: čísla 1–19
- Co je to?

Jak se máte? | How are you?

FORMAL

- Jak **se** má**te**?

INFORMAL

- Jak se má**š**?

- Dobře. Má**m** **se** dobře. (+1)
- Normálně. Má**m** **se** normálně. | Ujde to. (o)
- Špatně. Má**m** **se** špatně. (-1)

Co děláte v Brně? | What do you do in Brno?

FORMAL

- Co dělá**te** v Brně?
- Co tady dělá**te** ?

INFORMAL

- Co dělá**š** v Brně?
- Co tady dělá**š** ?

-
- (V Brně) studuj**u**.
 - (V Brně) studuj**u** medicín**u**.
 - (V Brně) studuj**u** medicín**u** na Masarykov**ě** univerzit**ě**.

Co děláte v Brně? | What do you do in Brno?

FORMAL

- Co dělá**te** v Brně?
- Co *tady* dělá**te** ?

MASCULINE

- Jsem **student**.
- Jsem **student** medicíny.
- Jsem **student** medicíny na Masarykově univerzitě.

INFORMAL

- Co dělá**š** v Brně?
- Co *tady* dělá**š** ?

FEMININE

- Jsem **studentka**.
- Jsem **studentka** medicíny.
- Jsem **studentka** medicíny na Masarykově univerzitě.

Poslouchejte a doplňujte.

- Poslouchejte. Doplňte dě, tě, ně nebo mě.
- <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/z3/l3>

Work in pairs

MAKE DIALOGUES. ASK EACH OTHER THESE QUESTIONS. WRITE THE ANSWERS DOWN.

1. Jak se jmenuješ?
2. Odkud jsi?
3. Jak se máš?
4. Co děláš v Brně?

Poslouchejte a doplňujte! Listen and fill in.

- Lekce 2–2 V menze
- <http://mluvtecesky.net/cs/courses/a1/2/2>

How to recognize gender

- natural

muž × žena, pan × paní, přítel × přítelkyně, kolega × kolegyně

student × studentka, doktor × doktorka, Čech × Češka, Nor × Norka...

- arbitrary (must be memorised)

stůl, papír, telefon × propiska, karta, tramvaj × pivo, město

How to recognize gender? – nouns

- by endings (check the end of the word)
 - O = neutre: pivo, Brno, město (*city*), jablko (*apple*), kakao, máslo (*butter*), maso (*meat*), mléko (*milk*), víno
 - A = mostly feminines: žena, maminka, doktorka, profesorka, zmrzlina (*ice cream*), okurka (*cucumber*), minerálka, káva, cigareta
 - consonant = mostly masculines: student, doktor, telefon, cukr, citron, dort, rohlík, salám, sýr

How to recognize gender? – adjectives

- by endings (check the end of the word)

- **Ý** = masculines: dobrý student, mladý doktor, nový telefon, levný cukr, velký citron, malý dort
- **Á** = mostly feminines: dobrá kniha, vysoká žena, mladá maminka, bohatá doktorka, chudá profesorka, studená zmrzlina (*ice cream*), levná okurka (*cucumber*), dobrá minerálka, horká káva, špatná cigareta
- **É** = neutreS: dobré pivo, krásné Brno, velké město (*city*), malé jablko, teplé kakao, to nové máslo, staré maso, studené mléko, drahé víno

How to recognize gender? – demonstratives

- by endings (check the end of the word)
 - **TEN** = masculines: **ten dobrý** student, **ten mladý** doktor, **ten nový** telefon, **ten ten levný** cukr, **ten velký** citron, **ten malý** dort
 - **TA** = mostly feminines: **ta dobrá** kniha, **ta vysoká** žena, **ta mladá** maminka, **ta bohatá** doktorka, **ta chudá** profesorka, **ta studená** zmrzlina (*ice cream*), **ta levná** okurka (*cucumber*), **ta dobrá** minerálka, **ta horká** káva, **ta špatná** cigareta
 - **TO** = neutre: **to dobré** pivo, **to krásné** Brno, **to velké** město (*city*), **to malé** jablko (*apple*), **to teplé** kakao, **to nové** máslo (*butter*), **to staré** maso (*meat*), **to studené** mléko (*milk*), **to drahé** víno

How to recognize gender? – number 1

- by endings (check the end of the word)
 - **JEDEN** = masculines: jeden student, jeden doktor, jeden telefon, jeden cukr, jeden citron, jeden dort
 - **JEDNA** = mostly feminines: jedna kniha, jedna žena, jedna maminka, jedna doktorka, jedna profesorka, jedna zmrzlina, jedna okurka, jedna minerálka, jedna káva, jedna cigareta
 - **JEDNO** = neutre: jedno pivo, jedno Brno, jedno město (*city*), jedno jablko (*apple*), jedno kakao, jedno máslo (*butter*), jedno maso (*meat*), jedno mléko (*milk*), jedno víno

Rod | gender

Ma: masculines animates (*males*)

Mi: masculines inanimates (*objects, gender is arbitrary*)

F: feminines (*females + objects with arbitrary gender*)

N: neutres (*babies + objects with arbitrary gender*)

- Ma: ten český student Mi: ten nový telefon
 - F: ta česká studentka
 - N: to české pivo

Homework

Review today's lesson.